

Páté Listy podzimní

DENNÍ ZPRAVODAJ 41. ČESKOLIPSKÉHO DIVADELNÍHO PODZIMU | 14. 10. 2017

„Přikryj mne dnešními novinami, anebo čímkoli, co šustí. Chci spát a nechám si zdát, že kolem je listí podzimní.“
M. E. Kyšperský

Hledání sebe sama a odvahy se změnit

rozhovor / František Zborník, režisér a autor hry *Legenda o lesích a lidech*

Čím si tě získala Gulbrandsenova severská románová trilogie *Věčně zpívají lesy* ad.?

K dramatizaci mi ji doporučil Láďa Valeš, principál spřáteleného Rádobydivadla Klapý a nezískala si mě zpočátku vůbec. Četl jsem velmi pozvolna se rozvíjející ságu čtyř generací horalů v norských lesích. Nic moc se tam neděje, lidé se rodí, umírají, mezitím přemítají o Bohu, tvrdě pracují a díky tomu bohatnou. Co s tím v divadle? Něčím těžko vyslovitelným mě však pořád ty tři knihy přitahovaly. Trvalo mi rok, než se z té mnohoslovné literatury počal rýsovat obrys příběhu se silným vnitřním dramatem.

Jak jsi ji zdramatizoval?

Chci divákům nabídnout svár tradice s tématy nové doby, svár proklamovaného a skutečného křesťanství. Nejsilněji asi hledání sebe sama, odvahy se změnit. Z románů jsem převzal část postav, ale i ty jsou o dost jiné než v literatuře, pak některé dějové motivy, ale řekl bych, že v poslední verzi scénáře je to už víc moje než autora knih.

Vzpomínáš si na okamžik, kdy ti vyvstal na mysli současný název inscenace?

Hra nemohla nést stejný název jako román, už je dějově a vůbec po všech stránkách tak vzdálená, že by to nebylo fair. V literatuře jde o superrealistický příběh s mystickými reflexemi, my vytváříme příběh nad realismem se symbolickými postavami lesů. Tohle setkání přírody a lidí je ve hře ohromně důležité, proto příklon k legendě.

Bylo obtížné obsadit na 20 postav, najít scénografa či hudebního skladatele?

DK Jirásek má kvalitní umělecké zázemí, Renka Grolmusová je vynikající scénografka

a výtvarnice, scéna i kostýmy jsou její prací. Herecky nebylo až na dvě výjimky složité postavy obsadit. Neměl jsem jen věkově a typově herce pro hlavní postavu, Daga Björndala, vypomohl už zmíněný režisér a výborný herec Láďa Valeš, také Pavla Macáka pro Dagova protivníka plukovníka von Gala jsme si vypůjčili z Rádobydivadla. Hostuje také dramaturgyně Petra Richter Kohutová z Karlových Varů. Potřeboval jsem jiné než domácí oči, abych v dramatizaci neuhnul od podstaty.

Kolik času vám zabralo zkoušení

hry?

Skutečná práce začala letos v dubnu. Mluvíme o práci s herci. Debaty o výtvarné tváři hry a její hudební složce jsme vedli s Renatou a Markem Kučerou, autorem podle mého soudu vynikající scénické hudby, také už na jaře a vlastně průběžně. Určitou představu jsem měl od začátku, ale živí lidé vnášejí do situací život, který se liší od mých zkušeností. To setkání je divadlo.

Lékem na smutek je smích

reportáž / ohlédnutí za 4. dnem

A přesně v duchu tohoto hesla se nesl 4. den Podzimu. Setřepat pochmurnou a tísnivou náladu z představení (Ne)chtěná útěcha, kterou měli diváci možnost vidět ve čtvrtek večer, se podařilo hned díky rannímu představení pro školy. Na programu byla úspěšná inscenace domácího souboru DK Jirásek Commedia à la carte a i večer byly na programu komedie.

Představení inspirované motivy italské komedie dell'arte přihlíželo plné hlediště středoškoláků a českolipští herci si puberťáky získali téměř okamžitě. Studenti se chytli hned při úvodním představování postav a úsměvy jim z tváří nezmizely po celou dobu představení. Bavili se jak aktuálními vtipy (Kde jste to kouřil? Venku nebo

vevnitř? Vevnitř. Ale to se nesmí!), tak i lehce košilatými scénkami. Odměnou byl hercům dlouhý potlesk, který nepramenil z toho, že se žáci pouze nechtějí vrátit do školy, ale prostě z čistého faktu, že se jim představení líbilo.

V povznesené a veselé náladě se nesl také páteční večer, kdy na programu byla hned dvě představení. Večer otevíral divadelní soubor poPUD z Brna (dle pozvaných souborů, máme rádi Brno!), který přivezl chytrou, romantickou komedii s názvem Archiv jazyků. Příběh o jazykovědci, který se celý život zabývá studiem jazyků, ale neumí své ženě říct, jak moc ji má rád, a tak ji ztrácí.

V inscenaci, která před zraky diváků plynula poklidným tempem, se střídaly pasáže vyložené vtipné (především vystoupení exotických Elovajů, jejichž jazyk se snaží jazykovědec uchovat pro další generace), ale také vážnější chvíle, kde si mnozí uvědomovali svoje chyby v předešlých i současných vztazích. Před potleskem zazněly slova „Miluji tě“ v mnoha světových jazycích, takže poselství představení je více než optimistické: i přesto, že lidé spolu občas neumějí nebo nechtějí mluvit, láska nakonec překoná všechno.

Pokračování na 2. straně.

Hlasy diváků

“Rozkošné myšlenky, krásně zpravená čeština.”

“Podle reakcí se mi zdálo, že se diváci často poznávají ve vztahových eskapádách, což se mi taky několikrát stalo.”

“Nemohl by někdo vynést ten koš?!”

“Uvědomila jsem si, že i u nás doma máme specifický jazyk, kterému naštěstí skvěle rozumíme.”

“Nejlepší byl paradox toho, že když člověk umí jazyky, tak to neznamena, že umí komunikovat.”

“Mně se nejvíc líbila ta krásná učitelka.”

“Ten pán byl pod tou nemocniční košilí nahej!”

“Uteklo to rychleji, než jsem chtěl.”

“Jsem jazykářka, takže se dokážu plně vžít.”

**Archiv jazyků
Divadlo poPUD**

Hrát divadlo je dobrý způsob, jak být spolu

rozhovor / Michaela Doležalová, režisérka hry Solitaire.sk/cz

Vidíte v některých postavách ze hry nějaké osobní rysy herců, kteří je hrají?

Říká se, že když je inscenace dobře obsazená, není už třeba režisér. Asi na tom něco pravdy je, ale nás by to nebavilo. U nás byl od začátku záměr úplně jiný. Jsou tady krásné herecké party a bylo by škoda toho nevyužít k práci s rolí. Dala jsem hercům volnou ruku k tomu, aby si řekli, jakou postavu by chtěli hrát, s doporučením, aby zvolili záměrně opačný charakter, než jaký kdy hráli. Pak následovalo více než půl roku hereckých zkoušek. Z "puťky" se stávala sebevědomá žena, energii sršící slečna se učila pracovat s jemnější a jakoby podehranou polohou, z ředitele školy se postupně na jevišti stával sociopat, jen představitelé Hlav to měli v tomto ohledu snazší. A když nám někdo pochválí obsazení s tím, že věří, že jsou představitelé rolí tací, jak je hrají, mám za ně fakt velkou radost.

Problémy v komunikaci jsou velmi často diskutovaným problémem současnosti. Myslíte, že právě divadlo je dobrým lékem?

Jestli lékem, to nevím. Tak velké ambice divadlu nepřisuzuji. Přesto nějaké zásluhy konkrétně vidím. Už jen to, že spolu lidi divadlo hrají, je dobrý způsob, jak být spolu, a to je hned první příležitost ke komunikaci. Navíc když jsou tak povahově rozdílní, jako v našem souboru... Když přijdou diváci na představení, museli se předem domluvit, mají pak společný zážitek z divadla a je tu hned další možnost si o tom popovídat. Nebo jen spolu mlčet. To je taky způsob komunikace. Je tu i možnost potkat nové lidi. Ideální k tomu jsou právě divadelní přehlídky či festivaly, jako je ten váš.

Váš spolek vznikl jako pokračování divadelního semináře. Zůstali v něm stále ti samí lidé, nebo se herci obměňují?

Náš spolek je poměrně dost otevřený. Někdo přichází, někdo odchází. Jako v životě. Stává se, že to, co od našeho souboru očekávali, si odžili, a jdou zas dál. Nebo si založili rodiny, našli vysněnou práci a jejich priority jsou jinde. Nebo si dají rok, dva přestávku a s novou chutí se vrací. Několik nových členů letos přišlo. Hrají zrovna ti, kteří mají chuť a udělali si na to čas. To jsou dvě důležité podmínky k tomu, aby mohlo představení vzniknout a aby to fungovalo.

Hlasy souborů

"Hrálo se nám tu moc dobře. Hraní na arénu bylo komornější a familiárnější. Když se pohybujeme při choreografiích vepředu, tak jsme měli pocit, že jsme s diváky už hodně v kontaktu, bylo to intenzivní. Z diváků byla cítit energie, byli vnímaví, ale i nasydlí. Ale nepohli se či nezakašlali v těch důležitých chvílích. Na konci při potlesku se pohlí, za což jsme byli moc rádi."

DS Diverzanti

"Kdyby takto vypadalo každé představení, tak jsem spokojený. Bylo to moc pěkný. Máme v Brně maličkatý divadlo, kde hrajeme tak pro 50 lidí. Tady máte obrovskou scénu, hlediště, spoustu světél, takže jsme se mohli vyřádit. Jsme moc vděční za tu příležitost. Děkujeme publiku, které bylo také vděčné."

Divadlo poPUD

"Výborně se hrálo. My jsme byli navnazení z Gagarina, kterého jsme tu hráli před čtyřmi lety, a bylo to úžasný. Reakce byly výborný, hrálo se nám krásně."

Divadlo Športniki

Hlasy diváků

"Pro mě zatím absolutní špička. Tenhle humor mám ráda. Asi jsem neodchytila všechny ty úlety, které parodovali, ale nevidí, herci byli báječní!"

"Po deseti minutách jsem pochopil, že nemá smysl přemýšlet, co se to vlastně na jevišti děje. Prostě jsem si to užil a možná si po letech znova přečtu Alchymistu."

"Bavila jsem se od začátku do konce. Hodně jsem se při představení uvolnila a nechala se pohltit pohodou."

"Jsem rád, že budu moci rozšířit portfolio různých hlášek. Žvýkat budu už jediné Chovancovu žvýkačku, těším se, až někomu řeknu, že vypadá jako Kabeláč a nebo že mu dám šerpu. Na únavu pátečního večera jsem díky nim úplně zapomněl."

"Přesně můj šálek humoru, skvěle jsem se bavila!"

**Simply Clever
Divadlo Športniki**

Commedia à la carte.

Listy podzimní, každodenní radost.

Športniki a jejich hravá scéna.

Besedy jsou hojně navštěvovány.

Lékem na smutek je smích

pokračování z 1. strany

Po romantické komedii přišla na řadu zábava přímo hurónská. Se svojí road movie nazvanou Simply Clever přijel do České Lípy profesionální soubor Športniki, který na Českolipském divadelním podzimu vystupoval poprvé již před čtyřmi lety s inscenací Gagarin. Poučení diváci již tušili, v jakém duchu se asi představení ponese, a nutno říct, že Športniki nezůstali lidem v hledišti nic dlužní. Opět do svého představení napěchovali loutky, hudební nástroje, autorské písničky i nápaditou scénu.

Měli jsme tak možnost sledovat osud mladíka, který se vydá se svou navigací a škodou 120 na cestu v duchu soutěže „Česko hledá smysl života“. Cestou nabere několik

stopařů, u kterých měl divák taktéž možnost sledovat, čeho si v životě váží nejvíc. Potkáváme se tak s fanatickým fanouškem Sparty – hláška z jeho písne: když kostelu vezmeme S a dáme jej partě, vznikne Kotel Sparty, byla opravdu naprosto geniální – hloupou miss, která jede do Kéeni pomáhat hladovějícím nebo pumpaře, který nikdy nikam nejel. Bláznivé představení pak končí vystoupením s křovinořezem, který mladík v soutěži o hledání smyslu života vyhrál.

Po vydařeném pátku odcházelo z divadla více než 600 spokojených diváků, takže nezbyvá než dodat: pátku 13., děkujeme!

SMS Soutěž

“Jakou knihu byste viděli rádi na divadle?”

Odpověď na soutěžní otázku zašlete formou sms před či po konci obou dnešních představení na telefonní číslo 728 782 024 ve formátu ODPOVĚĎ, VAŠE JMÉNO. Ze správných odpovědí vylosujeme jednoho výherce, který získá plátěnou tašku ČDP. Losování proběhne během Slavnostního zakončení po posledním představení v salónku divadla.